

హరే రామ హరే కృష్ణ

భువకపల్లి లక్ష్మీనరసింహశాస్త్రి

బీడిముక్కలోంచి పారిపోతానని బెదిరిస్తున్న ఆగ్నిహోత్రుణ్ణి, 'బాబ్బాయి కాస్తుండు నీకు పుణ్యముంటుంది' అటూ రామాచారి, పెదిమలు రెంటిని క్రిందకి పైకి ఊగిస్తూ బుజ్జగిస్తున్నాడు పంటి సందులో యిరుక్కుని, అటూ యిటూ పోవటానికి వీల్లేకుండా, బీడి ఊగినలాడుతోంది చూస్తూ చూస్తూండగానే, బీడి రెండో చివర ఎర్రబడింది అమృత్యు అని సంతృప్తిగా, రామాచారి, ఎడంచేత్తో, బీడిముక్కను, నోట్లోంచి తీసేసి, గర్వంగా పొగ ఊదుతున్నాడు ఆయన ఆలోచనలన్నీ ఆ పొగలాగానే ఎగిరిపోతున్నాయి. చప్పున కుడిచేత్తో,

పిలకను గట్టిగా పట్టుకుని, కసిగా, లాగాడు, పీకేద్దామనే ఉద్దేశంతో 'కయ్' మని మళ్ళా వదిలేశాడు మొహాన్న పంగనామాల్ని ఆరచేత్తో మర్తనంచేసి, సాసలాగ మొహాన్ని తయారుచేశాడు పట్ల పటపటమనిపిస్తున్నాడు. తలవాచిపోతోంది. ఆ గంట లేమిటి, ఆ మోగించటమేమిటి. ఆ జనమేమిటి తలుచుకుంటే పిచ్చెత్తిపోతోంది, అనుకున్నాడు

'ఇంత తెలివిగలవాన్ని, నాకు రాగా రాగా యీ పూజారి ఉద్యోగమా! నన్ను గుర్తించేవాళ్లెవ్వరాలేదు! ఇతరులకు నా సంగతెందుకు పడుతుంది. ప్రభుత్వమా

అంటే, దానికి చెవులూలేవు, కళ్ళూ లేవు ఎంత మొత్తుకుంటే మాత్రం యేం ప్రయోజనం! అరెరె, యెంతమంది, యెంతమంది! యింతమంది భక్తుల కోరికలన్నీ తీర్చే, ఆ స్వామివారికి నామీద పక్షపాతం యెందుకో నాకర్థంకావటం లేదు. ఏదో వారానికి ఓ పూటయితే వచ్చేసి, ఓ కొబ్బరికాయ, నాలుగుపూలు సమర్పించుకోగానే అడిగిన కోర్కెలన్నీ నెరవేరిపోయినట్టే, భక్తులందరూ, చేతులు జోడించి నమస్కరిస్తున్నారే. నేను ప్రొద్దస్తమానం ఆయన పాదాల దగ్గర పడుంటానే ఆలాంటి నాకు, ఏ వరం ప్రసాదించడే! ఇంత చాకిరీచేస్తే తీరా నాకు దక్కేది, కొబ్బరిముక్కలు, అరటి పళ్ళూనా! ఇంతేనా! ఆవును జీతం యిప్పిస్తున్నాడుగా, నూటయిరవై

రూపాయలు! ఈ జీతం ఏ మూలకంట పిల్లలకు పట్టుమని నాలుగు బట్టలు కుట్టించామంటే, రెండు మాడు నెలల దాక, ఆ దిగులుతో చావాల్సిందే! ఇహ నిత్యకృత్యం తిండి గడవటానికి పడే పాట్లు అంతేలేవు ఛీ! పాడు బ్రతుకు ఇంతకంటె... "ఏదో లోపలే లోపలే గొణుక్కుని, ఎడంచేతి చూపుడువేలు చుర్రుమనంగానే, బీడిముక్కను లాగి నేలకేసి కొట్టాడు రామాచారి

"మంచిపని చేశానే, బాగానే శిక్ష అయింది... కొబ్బరికాయ భక్తుల స్వామివారి పాదం మీదే పగలకొట్టాను. ఏదైనా చైతన్యం ఉన్న వాడవుతే, ఆ దెబ్బకు అదిరిపడాల్సింది ... ఆయనది రాతి హృదయం. అసలు ఆయన రాయేగా! భక్తుడెవరో, నేను చేసినపనిని చూసినట్టు

న్నాడు. విలవిలలాడిపోయాడు, కందకు లేని దురద కత్తి పీటకున్నట్టు, వాడట్లా ఆడిపోయాడేమిటి పైగా నన్ను కనురు కోవటమా! అపచారంట నేను పెద్ద అపచారం చేశాను! స్వామివారి పాదాన్ని గాయపరిచాను! నా కడుపుమంట ఆయన కేం తెలుస్తుంది ఇన్నాళ్ళపట్టి ఆయన పాదాలు కడుగుతున్నానే, వళ్ళంతా రుద్దిభ్రంజేస్తున్నానే, రోజూ అలంకారం చేస్తున్నానే. ఇంతన్నా కృతజ్ఞత వుండా అంటా! ఈ వెట్టిచాకిరి యిహా నేను చెయ్యలేను తీర్థప్రసాదాలు ఊళ్లో వాళ్ళందరికి యిచ్చి, వాళ్ళందరికి వరాలు యిప్పించి, నేను పస్తులుండలేను ఇక భరించలేను...” రామాచారి తెగ ఆయాసపడుతున్నాడు

బిళ్ళగోచీ గట్టిగా బిగించేశాడు. ఊడి పోయిన గుండీలను చొక్కాకు గట్టిగా పెట్టేసి, తుండుగుడ్డను, తలకు బలంగా చుట్టుకుని, ఒక్కసారి అమాంతం లేచి నిలబడ్డాడు. ఆయనకు యెక్కడలేని ధైర్యం వచ్చినట్టనిపించింది. శరీరాన్ని పెంచుకున్నాడు.

“ఈనాటితో నా దరిద్రం తీరిపో తుంది. ఇహ యివ్వాళ్ళనుంచి, నేనే బాధలు పడక్కర్లేదు...” కృతనిశ్చయంతో ముందుకు అడుగులు వేశాడు.

అప్పుడే రోడ్లమీద జనం కిటకిటలాడు తున్నారు. రాత్రి తొమ్మిదిగంటలు దాటింది. ఊణంలో జనం పల్చబడి

పోయారు. చెదురువాటుగా, అక్కడో రిషా, అటో కారు, యిటో సైకిలు, ఒక శిద్దరు మనుషులు కనిపిస్తున్నారు రామాచారి, ఆట్టే పరికిస్తూ ఆట్లాగే నిలబడి మాస్తున్నాడు. పెద్దగా నిట్టూర్చి సూచిగా, తన దేశాలయం వైపుకు వెళ్లాడు చుట్టుప్రక్కలా యెవ్వరూ లేరని రూఢిచేసుకున్నాడు ఆడుర్లాగా అటూ యిటూ చూస్తూ గభాలున తాళం తీసి, లోపలికి ప్రవేశించి తలుపులు రెండూ బిగించేశాడు. కాసేపటికల్లా మెల్లిగా తలుపులు తెరుచుకుని బైటకు వచ్చేసి, తాళం గట్టిగా వేసేసి, దీమాగా యింటికి వెళ్ళిపోయాడు

ఇంట్లో పతివ్రతాశిరోమణి ఆన సూయాదేవి, భర్త రాకకు నిరీక్షిస్తూ, భగవన్నామ స్మరణలో లీనమయివుంది

‘ఇంత రాత్రిదాక యెక్కడన్నా రండి...’ కాస్తంత పెద్దగాంతుకతోనే, భర్తను చూడగానే, అమాంతం ఆనేసింది

గభాలున రామాచారి, భార్య నోరు నొక్కేసి, గట్టిగా అరవద్దని సంజ్ఞచేసి, లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు

‘కృష్ణ కృష్ణ!...’ ఏమిటిమాయ... రాధాకృష్ణుల విగ్రహానికి, రెండుచేతులూ ఊడించి నమస్కారం చేసింది, అనసూయ

‘ఒహో అదా సంగతి’ అన్నట్టు తల

పూపి గబగబ భర్తదగ్గరకు వెళ్ళింది, ఊణంలో.

“వంచేశారు యివ్వాలి, ఇంత ఆర్థ రాత్రిదాక మొక్కడున్నట్టు చెప్పండి. చెవులారా లేకపోతే, నాకృష్ణున్నడిగి మీ గుట్టు బైటపెట్టమంటారా?” అననూయ యెంతో విశ్వాసంతో ప్రశ్నించింది.

‘నా కర్మకాండీ, యీ పిచ్చిదాంతో కాపురం చెయ్యాలిని వచ్చింది’ అని లోపల అనుకుని, తలబాదుకుంటూ, “నేను చెప్తారా?” అంటూ, రామాచారి తుండుగుడ్డ విప్పతీసి, తాను తెచ్చిన పన్నీ చూపించాడు

‘ఆ! హా!...’ అంటూ మూర్ఛపోయింది అననూయ.

‘ఇదెక్కడ కర్మరా’ అని ఆయాస పడుతూ, గదిలోంచి అమాంతం బైటకు వచ్చేసరికి, పిల్లలిద్దరూ చెరొకవైపు నిలబడి వున్నారు

“మీరు యెంతనేపటినుంచి యిక్కడున్నారేంటి!...” కసురుకుంటూ, ముందుకు రెండడుగులువేసి, గ్లాసెడు నీళ్ళుతెచ్చి, అననూయ మొహానవల్లాడు కనురెప్పలు టపటపమనిపిస్తూ మెల్లిగా లేచి, ‘ఆర్తరక్షణా, పరాత్పరా! హే కృష్ణా! నా భర్తను ఊమించు! అపచారాన్ని మన్నించు...’ అంటూ ఆవేదన పడుతోంది.

రామాచారికి మతిపోయినట్లయింది. ఆ సమయాన యేంచెయ్యాలి అర్థంకాక

తికమకపడిపోయాడు. తాను తెచ్చిన నగల్ని చప్పున పెద్దెలో పెట్టేసి, చివాలన అననూయ చెయ్యి పట్టుకుని, లేవతీసి, నీకోమాటచెప్తా రా! అట్టే గోల చెయ్యక, ఎవరన్నా విన్నా, అప్రదిష్ట. ఏమిటి యీ ఆర్థరాత్రి యీ రథసంతా! ...’ అంటూ అరాఘ్ణాడు

అననూయ ఓ పట్టాన విడిచివేసికో లేదు అమె ధోరణిలోనే వుండిపోయింది రామాచారి ఆమెను శాంతపరిచి నచ్చ చెప్పటానికి ప్రయత్నించాడు

ఏలాభంలేకపోయింది ఎన్నివిధాల చెప్పినా, ఆమె ఒప్పుకోవటంలేదు

“భక్తుల్నే భగవంతుడు పరీక్ష చేస్తాడు తాను ఉన్నాడని రుజువు చెయ్యటం ఎలాగనుకున్నారు ఇలాంటి కష్టాలు వచ్చినప్పుడే నిబ్బరంగా వుంటా మనం ఆయన్నే ధ్యానం చెయ్యాలి. ఆయనయందే విశ్వాసముంచాలి నమ్మిన వాళ్లకు ద్రోహం యెన్నడూ ఆ పరాత్పరుడు చెయ్యడు నిత్యమూ ఆ భగవంతుని సన్నిధిలోనే వుంటూ, ఆయన్ను ధ్యానిస్తూ ఆయన కరుణా కటాక్షాలకు పాత్రులయ్యారు మీ జీవితం ధన్యం మీరెంత వుజ్యాత్ములో మీకు తెలియదు. మీ సహధర్మచారిణి అయినందుకు నేనెంతో గర్వపక్షతున్నాను. మీరు యిలాంటి పనులు చెయ్యకూడదు.. మీరు ఆ నగలు స్వామివారికియిచ్చి, తప్పు మన్నించమని వేడుకోండి మిమ్మల్ని తప్పక

కటాక్షిస్తాడు కరుణాసముద్రుడు హరే కృష్ణ, హరే రామ, రామ రామ హరే హరే...' మొదలు పెట్టింది అనసూయా దేవి.

అందుకున్నారు పిల్లలందరూ కృష్ణ కృష్ణ హరే హరే అనుకుంటూ

రామాచారి, జుట్టు పీక్కున్నాడు. పిల్లలందరినీ ఒక్కొక్క గొంతుకే పట్టుకుని, వీధిగుమ్మంలోంచి వాకిట్లోకి గిరాటుపెడదామర్నంత కోపం, కనీ వచ్చినాయి అంతే, అంత ధైర్యమూ లేదు బలం అంతకంటేలేదు చప్పబడి పోయాడు ఆ ధ్వని వినలేక, చెవులు రెండూ గట్టిగా మూసుకున్నాడు

తెల్లవార్డు నిద్రలులేవు చుట్టు ప్రక్కల వారికవుతే దీనికి బాగానే అలవాటు పడిపోయారు ఒకాయన సీరియస్ గా ఓసారి 'న్యూ సెన్స్' కేసు ఒకటి పడేశాడు అయితే ఆ కేసు క్రాఫ్టిశాడు న్యాయమూర్తి మతస్యాతంత్ర్యాన్ని అరికట్టటం, ప్రాధమిక సూత్రాలకు, హక్కులకు భంగకరమని దాంతో ఆ యిల్లు ఖాళీచేసి వెళ్ళిపోయాడు ఆ పెద్దమనిషి ఇంకో ఆయనకు మతిపోయి, వెళ్ళాల్సిన చోటుకే చేరుకున్నాడు. ఇహ మిగిలిన యిరుగుపొరుగువారు, అప్పుడప్పుడు యిక్కడే మకాం పెట్టి, చిరతలు పట్టుకుంటూ వుంటారు. అందవల్లనే యీ రోజు కూడా, అనసూయాదేవిగార్ని

భగవంతుడు సాక్షాత్కరించాడనీ, వాళ్ళు ఊహించుకున్నారు అందుకనే యే గొడవలేకండా తెల్లారిపోయింది

భర్తకు ఊదర పెట్టేస్తోంది, ముంద వెళ్ళి ఆ నగలు యిచ్చి క్షమాపణకెప్పుకోమని రామాచారి ఆడే ఆలోచిస్తున్నాడు యేంయ్యటమా అని

'...మీరట్లా అనుకోవద్దు. ఆ సర్వేస్వరుడిమీద విశ్వాసం వుంచండి ఆయనే మనల్నందర్నీ కాపాడుతాడు తాత్కాలిక ఉపద్రవాలలో, మీ విశ్వాసాన్ని సడలసియకండి...' అక్కడే మనం దెబ్బతింటున్నాం. మన నమ్మకమే మనల్ని కాపాడుతుంది ..హరేకృష్ణ... మళ్ళీ ప్రారంభమయింది

మధ్యాహ్నండాకా యెట్లాగో దాదేశాడు కాని యిహ సాధ్యంకావటంలేదు భార్య పోరు యెక్కువయిపోతుంది. తనకు యింట్లో మంచి మద్దతు వుంటే తాను చేసినపనిని కప్పిపుచ్చుకోవటానికి యి.కోళ్లమీద తోసెయ్యటానికి, తాను చేసిన పథకం పారేదే కాని జారిపోతున్నాడు మళ్ళీ క్షణంలో ధైర్యాన్ని వుంజుకుంటున్నాడు ఏమైనా సరే అనుకుంటూ, ఎంతో ధీమాగా శరీరాన్ని పెంచుకుంటున్నాడు ఇహ యింట్లో వుంటే లాభం లేదనుకున్నాడు.

"సరే నువ్వు చెప్పినట్టే చేస్తాను. అవి అక్కడే పెట్టేస్తానే..." అంటూ

రామాచారి, ఆ నగల్ని, తుండుగుడ్డలో చుట్టేసుకుని, ఒక్క అంగలో గుమ్మం దాడేశాడు. అటూ యిటూ బిత్తర చూపులుచూస్తూ, సూటిగా దేవాలయం వైపుకు నడిచాడు భర్త దేవాలయం దాకా వెళ్ళటంచూసి అననూయ గభాలున లోపలికివచ్చి రాధాకృష్ణుల విగ్రహాలను కన్నీళ్లతో అభిషేకం చేసింది. ఉమింప మని ప్రాధేయపడింది

ఇంతలోకి రామాచారి అక్కడకు వెళ్లినట్టే వెళ్లి, ఆ తుండుగుడ్డ మూటను కాస్త తన స్నేహితునికిచ్చేసి, దాటెయ్యమని సంజ్ఞచేశాడు ఆయనమాత్రం

సూటిగా గుళ్లోకివెళ్లి, స్వామివారి పాదాల మీదపడి స్వామీ నామీద నాకువిశ్వాసం కలుగచెయ్యి” అంటూ బిగ్గరగా ఏడ్చాడు.

మెల్లి మెల్లిగా గుటకలువేస్తూ, కళ్ళు తుడుచుకుంటూ లేచినిలబడ్డాడు యెంతో బరువుగా తెగ ఆయాసపడతూన్నాడు. కళ్ళు మూస్తూ తెరుస్తూ, యిట్టే ఒక్క అంగలో బైటకు వచ్చేశాడు, యెవరో హఠాత్తుగావచ్చి నెట్టేసినట్టు

‘రామాచారి యెవరిక్కడ’ అంటూ ఖంగున అడిగారు, అప్పుడే అక్కడకు వచ్చిన పోలీసులిద్దరూను

